לנשום - לשאוף ולנשוף

"הפוליטיקה של האהבה: מערכות יחסים למרחוק" הוא פרויקט מיוחד של מגזין תוהו, המשתמש בטקסט של אתל עדנאן,*עלות האהבה שאיננו מוכנים לשלם*, כמצפן בתקופה הבעייתית של הקורונה.

מאמר מאת טוצ'ה ארל דצמבר 31, 2022

לשאוף ולנשוף

הדם בגוף משלים מחזור מלא בתוך כ-16 שניות, אחרי 4-6 שאיפות ונשיפות איטיות. באותן 16 שניות, טיפת דם מתחילה את מסעה ומסיימת אותו בלב. כל אברינו מחוברים זה לזה, אבל היחס בין הריאות והלב שונה במעט. הם משולבים בתוך בית החזה ופועלים ביחד. הנשימה מאפשרת ללב לפעול כמשאבה. נישמו פנימה והחוצה, חישבו על המחזוריות, שיתוף הפעולה והסבך שבתוך הגוף. האם נזכרתם כבר באיורים משיעורי הביולוגיה?

נזכרתי לאחרונה בקשר הזה בהרצאה של האמנית ג'יין פרופט (Prophet). כשדיברה על עבודתה היא אמרה שכאשר מבצעים השתלת לב או ריאות, הצוות הרפואי חייב לטפל בלב ובריאות ביחד, עקב הקשר הקשיח הזה.

היה מרשים לשמוע את זה, שנים רבות אחרי שלמדתי על המערכת הזאת בבית הספר. באמצע אוגוסט, כאשר כתבתי את חלקי בגיליון מיוחד זה, הטקסט היה שונה לגמרי. אבל אחרי ההרצאה הייתי חייבת להתחיל מחדש, לחשוב שוב על הלב והריאות... בדקתי גם את המילה*longing* (געגועים) מבחינה אטימולוגית, ואת הקשר שלה ל- *belonging*(שייכות). (אני מודעת לכך שהמתרגמות יכעסו עלי, מכיוון שההיגיון הזה לא תקף בעברית ובערבית. אני סומכת עליהן למצוא דרכים יצירתיות להסברת הקשר.)

להתגעגע)) Long
(געגועים) Longing
(שייכות) ...Belonging

אפשר למצוא חיבורים בין המילים, אבל הופתעתי והתאכזבתי לגלות שאין קשר כלל בין*longing* ובין *belonging* . ואני כבר הייתי מוכנה להרחיב את מפת הדעת שלי דרך קישור בין*belonging* לבין *longing* , ביחס לאמנות, לכתיבה ולאוטוביוגרפיה של אתל עדנאן (Adnan). אבל לא,*belonging* זה *belonging*, ללא קשר לגעגועים.

ואז, עוד מפגש מפתיע ביחס לקשר של הריאות והלב שינה את כיוון הטקסט: פוסט בבלוג של אנטולי ליברמן (Liberman). "המילים היו עתיקה באנגלית *langian*ו- *longian*, 'לחשוק' או 'להתארך'.1 אלה שתי מילים נפרדות או שתי משמעויות של אותו הפועל". זה נעשה עוד יותר מעניין כשליברמן יוצר חיבור עם הגרמנית, שהיא במקרה השפה הזרה השניה שלי, שכבר השלמתי עם כך שלעולם לא תהיה שוטפת כמו האנגלית שלי. הוא אומר:

> “to reach for something.” Speakers, *langen* “to attain,” and *erlangen* “In German, we find “long” (you reach for something = you stretch yourself *lang* with *langen* naturally, connect , they point out, *Langen* and make yourself longer, as it were), but scholars dissociate them. *lang* “to succeed,” and this makes its affinity with *gelingen*seems to be related to the verb “to attain” and long *verlangen* improbable. … The same scholars … also say that German *anbelangen* “importance, significance” and *Belang* should be separated. Finally, German has “to concern.”2

"הריאות צפות על פני המים"3

אם כי המילים*lungs* ו- *longing*כנראה אינן קשורות ישירות, כמי שאינה דוברת אנגלית כשפת אם, איני יכולה להתעלם מהתחושה שסבך הלב והריאות קשור לגעגועים ולתשוקה. מאז שהתחלתי לחשוב ולקרוא על הקשרים האלה באנגלית,

ניסיתי למצוא משהו דומה גם בשפת אמי, הטורקית. בטורקית אין כל דבר הקושר את המילים לב וריאות באופן פונטי או אטימולוגי לתשוקה ולאהבה.

Scudery,_Le_Pays_de_Tendre,_1800,_Cornell,_CUL_PJM_1029_01.jpg

Le Pays de Tendre by Madeleine de Scudery, 1800[1]

[2] Cornell University: Persuasive Cartography, The PJ Mode Collection

ושוב, יש קשר מעניין שאינני יכולה לתרגם לשפת אמי. ואז נזכרתי שאנו משתמשים במילה '*im*ciğer' (הכבד שלי)4 כדי לתאר מישהו שאנו אוהבים מאוד. אני מעדיפה לחשוב שהביטוי הזה לא מתייחס לכבד אלא לריאות. כך לפחות אני יכולה ליצור קשר אחד לאהבה ולריאות בשפתי. הצלילה העמוקה הזאת אל מחוזות האטימולוגיה נועדה להציג לכם כמה מהטקסטים לגיליון המיוחד של תוהו. אולי התחלתם כבר לקרוא את הגיליון המיוחד מבלי לקרוא את הטקסט הזה קודם – שזה בסדר, אבל בכוונתי לשנות את תפישתכם במקצת. אבל חכו, עדיין לא סיימתי עם הריאות... בטורקית, אנו משתמשים במילה*nefes*ל'נשימה'. מקור המילה בערבית ושורשה ב- *nefs*, שמשמעויותיה בטורקית הן הגוף האנושי, הגיון, תשוקה, געגועים ותאווה. לדוגמה, מאמיני האיסלאם צריכים לרסן את ה-*nefs*, כלומר את התשוקה ואת התאווה. האדם חייב להיות מוסרי בכל נשימה שהוא נושם. לפי האיסלאם, זה מה שעושה אותו לטוב ובעל ערך.

איך אנו יכולים לשלוט באהבתנו ובתאוותנו?מהו הגבול בין תשוקה לאהבה? לאן לוקחות אותי ריאותי ולאן צף גופי בתוך התשוקה הלוהטת?

כעורכת אורחת בגיליון זה, עם שותפיי היקרים לאה אביר ואבי לובין, קיבצנו יחד אמנים, כותבים ואוצרים כדי לחשוב על הגיליון המיוחד ולתרום לו. אין הכרח להתקדם בסדר מסוים, אבל בכל זאת הייתי רוצה להציע משהו, אם תרצו ללכת אחרי. התחילו עם הטקסט של סעדי ניקרו (Nikro), שירחיב עבורכם את רעיון ה-*nefs* שהזכרתי למעלה. סעדי חוקר את האוטוביוגרפיה של אתל עדנאן,*In the Heart of Another Country*, ומחבר אותה עם סרטו הקצר של אחמד ע'וסיין (Ghossein)*My Father is Still a Communist: Intimate Secrets to be Published* . הסרט מתמקד במערכת יחסים למרחוק שבה הפטריארך נמצא רחוק מהבית, כדי להתפרנס. זהו סיפור שמשפחות רבות חולקות, משפחות שנהרסו כאשר אחד ההורים עזב כדי לחפש עבודה במקום אחר.

אחר כך, אני מציעה להמשיך לטקסט של ליז רוזנפלד (Rosenfeld), העוסק ביחסים בין אב לבתו/בנו, שעוברים בו בזמן שינוי עצום, בעוד שמרחק מפריד ביניהם. המרחק יכול להיות מעבר לים אבל צריך להישמר גם מסיבות בריאותיות, אפילו כשהם חולקים את אותו מרחב – חוויה שהעולם כולו חווה בזמן מגיפת הקורונה. זהו טקסט אודות סיפורי אהבה בין בני משפחה, בין שהם קרובי דם ובין שנבחרו. סיפורי תאווה ואובדן.

אם אתם עדיין אתי, אנא דפדפו אל הטקסט השלישי, מכתבי אהבה, שנכתב בידי מינה קפלנגי (Kaplangı) ונאז קוגואוגלו (Cuguoğlu). שעבדו אחרי בחירה מתוך מזו זה התרחקו השניים .לזה זה כותבים שאנשים רגילים אהבה מכתבי אינם אלה יחד שנים רבות באותה העיר. אבל מאז הם עובדים מרחוק. זוהי ידידות המושתתת על בסיס איתן ומתוחזקת מעבר להבדלים של זמן ומרחב. שירים ומכתבים אלה הם רשימות המספרות על רגעים שאותם הם רצו לחלוק.

רולא ח'ורי כתבה את הטקסט הרביעי בגיליון המיוחד – הרהור על מיצב הווידאוצ'*ילטן* (*Chilltan*) של סעודת איסמאילובה (Ismailova) – מבוך מעין שהוא ,אמיתית אהבה אחר חיפוש .הטקסט של דרך עובר רולא של שכבות של ומסורות נרטיבים שבטים עתיקים או אומות, ואיסמאילובה מחזירה אותנו אל המקורות של אמונות עתיקות ויופי.

כל אחד.ת אוהב.ת מישהו.י מתישהו, מאת נועה גיניגר הוא פרשנות חדשה לעבודה קיימת שלה, המציעה חווייה אינטימית, אחד-על-אחד, על המסך. הפעילו את הקול עכשיו. וכשיספיק לכם, המשיכו בבקשה אל הסדרה של זויה צ'רקסקי, שהיא מבחר מתוך יומן דימויים מסגר הקורונה הראשון.

[3] 0G1A4443 1 small.jpg

Tobias Klein and Jane Prophet, Common Datum, 2020, ProGlass blown, 3D printed black polymer [4] (SLS), Calcium Chloride, Water
Photo credit: FONG Hin Nam

[5] 0G1A4471 small.jpg

Tobias Klein and Jane Prophet, Common Datum, 2020, ProGlass blown, 3D printed black polymer [6] (SLS), Calcium Chloride, Water
Photo credit: FONG Hin Nam

הטקסט של חליל ברקאת,*על טיול שאנחנו עושים כל יום – האהבה*, מזמין אותנו אל חיי האהבה של הסופרת והמחזאית הידועה מרגריט דיראס. הטקסט שלו צולל אל עומקי המשמעות והחווייה של התשוקה. המילה 'תשוקה', שחליל חוקר גם מבחינה אטימולוגית, מובנה הוא "צמא לאור". התשוקה שאדם מטפח כלפי האהוב, השתנתה אף היא בזמן הקורונה. איך אפשר לחלוק אהבה בזמנים מטרידים אלה? מה משמעות החיבה בימינו המוזרים?

ואם בשאלות עסקינן, לסיום הנכם מוזמנים לקרוא את הטקסט של מיכל ב. רון,*מה לעשות למען האהבה* , המבוסס על המיצג*מרכז השאלות העולמי* (*World Question Center*, 1969) של ג'יימס לי ביירס (Byars), ששודר בשידור ישיר בטלוויזיה הבלגית. רון משתפת את חוויית הצפייה מחדש, בזמן סגר הקורונה הראשון, בווידאו שתיעד את המיצג. אחת השאלות שעלו בזמן המופע הייתה של מרסל ברותרס (Broodthaers): "במצב זה של העולם השונה הזה, מה לעשות כדי לעשות אהבה"? עם שאלה זו כמצפן, הנכם מוזמנים לשאול שאלה שמטרידה אתכם בימים אלה.

1. Liberman, ‘The Long Arm of Etymology, or, Longing for Word Origins’.
2. Liberman
3. Liberman
4. אפשר לתרגם Ciğer ככבד, אבל מובן המילה הוא גם ריאות. מתווספות למילה תוספות שמשמעותן לבן ושחור. הן מבדילות בין האיברים שיש הבדלי צבע ביניהם, אבל שניהם פועלים לניקוי וסינון בגוף האנושי.

Source URL: https://tohumagazine.com/he/article/%D7%9C%D7%A0%D7%A9%D7%95%D7%9D-%D7%9C%D7%A9%D7%90%D7%95%D7%A3-%D7%95%D7%9C%D7%A0%D7%A9%D7%95%D7%A3

Links
[1] https://tohumagazine.com/sites/default/files/Scudery%2C_Le_Pays_de_Tendre%2C_1800%2C_Cornell%2C_CUL_PJM_1029_01.jpg
[2] https://persuasivemaps.library.cornell.edu/
[3] https://tohumagazine.com/he/file/0g1a4443-1-smalljpg
[4] https://tohumagazine.com/sites/default/files/0G1A4443%201%20small.jpg
[5] https://tohumagazine.com/he/file/0g1a4471-smalljpg
[6] https://tohumagazine.com/sites/default/files/0G1A4471%20small.jpg